

Dr. Oláh Ticia:

Mire jó az egészségpénztári tagság?

Sokan tesznek félre előre egészségük védelmére, hiszen ma Magyarországon összesen közel 1,2 millió tagja van az önkéntes egészség- (és önszegélyező) pénztáraknak. Népszerűségüket mutatja, hogy az elmúlt években taglétszámuk már meghaladta az önkéntes nyugdíjpénztárakét. Bár sokan rendelkeznek ilyen pénztári megtakarítással – a szektorban 90 milliárd forint vár felhasználásra – a tagok jelentős része nem feltétlenül tudja, hogy milyen szolgáltatások vehetők igénybe az egyéni számlájuk terhére. Nos, jóval többféle, mint gondolnánk!

Elsőként érdemes tisztázni, hogy mik is ezek az önkéntes egészség-, önszegélyező-, valamint egészség- és önszegélyező pénztárak. Ezek olyan társulások, amelyeket természetes személyek hoznak létre és civil szervezetként társadalombiztosítási ellátásokat kiegészítő szolgáltatásokat szerveznek és finanszíroznak a rendszeres tagdíjbefizetésekből. Aszerint, hogy milyen szolgáltatásokat nyújt egy önkéntes pénztár, megkülönböztetünk egészségpénztárakat, önszegélyező pénztárakat és nyugdíjpénztárakat.

Az egészségpénztár célja az egészség védelmét szolgáló programok szervezése és finanszírozása, valamint egészségügyi szolgáltatások megvásárlása, az önszegélyező pénztárak pedig a szociális kiadások enyhítésére összpontosítanak. 2016. január 1-jétől egy törvénymódosításnak köszönhetően az addigi három pénztártípus (nyugdíjpénztár, egészségpénztár és önszegélyező pénztár) mellett immár vegyes típusként egészség- és önszegélyező pénztár is működtethető, mindkét típus szolgáltatásait kínálva. A korábbi egészségpénztárak döntő többsége ma már ebben a formában tevékenykedik.

Hogyan működik?

A tagok egyéni számlájukon gyűjtik a befizetéseiket, amelyeket később különféle célokra használhatnak fel, például:

- egészségmegőrzésre (pl. egészségügyi szolgáltatások finanszírozására, gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, gyógytorna és fizioterápiás kezelések támogatására);

- gyermekvállalás támogatására (pl. csecsemőgondozási vagy gyermekgondozási díjra, a gyermeknevelési támogatás összegének kiegészítésére, tanévkezdés/beiskolázás esetén a vásárolt tankönyv, taneszköz, ruházat finanszírozására);
- megélhetési költségek enyhítésére (pl. betegség miatti keresőkép telenség esetén a kieső jövedelem pótlásának finanszírozására, munkanélküliség esetén álláskeresési járadék összegének kiegészítésére, lakáshitel törlesztésére, valamint a pénztártag halála esetén a hátramaradottak segítésére);
- életmódjavító szolgáltatásokra (pl. sporteszközök, valamint gyógyteák, fog- és szájpolók megvásárlására).

Az egészség- (és önszegélyező) pénztárak az elmúlt években váltak egyre népszerűbbé. Bár már több mint 30 éve léteznek, a COVID-járvány és az azt követő megnövekedett magánegészségügyi szolgáltatások iránti igények hívták fel rájuk a figyelmet. Mindezekkel összefüggésben az elmúlt években kezd visszaszorulni az a több évtizedes gyakorlat, hogy az egészség- (és önszegélyező) pénztári megtakarításukat túlnyomó részben gyógyszervásárlásra használják fel a tagok. Ehelyett manapság már az egészségügyi szolgáltatások finanszírozása vezet. Érdeemes ugyanakkor felfedezni a pénztártagság nyújtotta felsorolt további lehetőségeket is!

Fontos felhívni a figyelmet, hogy az egészség- és önszegélyező pénztárnál lévő megtakarításból ugyan mind egészségpénztári, mind önszegélyező pénztári szolgáltatás finanszírozható, azonban míg az előbbi az egyéni számla terhére bármikor (akár a belépést követően azonnal) felhasználható, addig az utóbbinál van egy 180 napos várakozási idő a befizetést követően.

Milyen előnyökkel jár a tagság?

Kiemelkedő előnye ezen megtakarításoknak, hogy (ahogy az önkéntes nyugdíjpénztár esetében is) az éves tagi befizetések 20 százaléka, de maximum 150 ezer forint visszaigényelhető a személyi jövedelemadóából, amit az egyéni számlán írnak jóvá és a fent említett szolgáltatásokra használható fel. Az önkéntes nyugdíjpénztári tagsággal is rendelkező pénztártag választhat, hogy az egészség- (és önszegélyező) pénztári egyéni számlájára vagy az önkéntes nyugdíjpénztári egyéni számlájára kéri az adóvisszatérítést.

A legtöbb pénztár lehetőséget ad arra, hogy a pénztártag jogán annak közeli hozzátartozói is igénybe vehessék a szolgáltatásokat. A pénztárak emellett számos egyedi akcióval és kedvezménnyel készülnek a tagjaik számára, amikről a honlapjukon tájékozódhatunk.

A legfontosabb előny mégis az, hogy a rendszeres kis összegű befizetések révén jelentős összeg gyűlhet össze, melyből egy-egy váratlanul vagy éppen tervezetten felmerülő, nagyobb összegű (pl. műtét) szolgáltatás kifizetése nem okoz gondot.

Hogyan lehet fizetni a szolgáltatásokért?

A szolgáltatások fizethetők készpénzzel, bankkártyával vagy átutalással is, ezekben az esetekben az annak igénybevételére vonatkozó számlát a tagnak kell eljuttatnia a pénztár részére, majd a pénztár átutalja a tagnak a termék/szolgáltatás árát, pénztári számlája terhére. További lehetőség az egészség- (és önszegélyező) pénztárak által kibocsátott pénztári kártya használata, amelyet ma már számos pénztár alkalmaz. Ezáltal szolgáltatásaik elszámolását az adott pénztárak kártyás elszámoló rendszereiken keresztül (is) bonyolíthatják. Ezek a pénztári kártyák hasonlóan működnek, mint a bankkártyák. A pénztárak szerződött szolgáltatóinál a pénztári kártyával közvetlenül fizethetünk és a számlát a szolgáltató küldi meg a pénztárnak, így a kártyás elszámoló rendszeren keresztül kényelmes és egyszerű az igénybe vett szolgáltatások finanszírozása, termékek megvásárlása.

Jótanács!

Végül pedig minden pénztártagnak javasoljuk, hogy alaposan ismerje meg a választott pénztár szabályzatait (amelyeket az adott piaci szereplő rendszerint saját honlapján közzétesz), hogy pontosan tudja, milyen szolgáltatásokat vehet igénybe, és milyen feltételekkel. Ez a tudás segíthet a tagság nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásban.

** A szerző a Magyar Nemzeti Bank pénztári engedélyezési és jogérvényesítési jogásza*

„Szerkesztett formában megjelent 2024. december 10-én az Economx.hu oldalon.”